

fiskevattenägarna

Sveriges fiskevattenägareförbund

REMISSYTTRANDE

2017-11-16

Ert datum 2017-10-23

Ert dnr 3162-17

Havs- och vattenmyndigheten

Box 11 930

404 39 Göteborg

Förslag till nya föreskrifter om fisketillsynsmän

Sveriges Fiskevattenägareförbund lämnar följande synpunkter på förslaget till nya föreskrifter om fisketillsynsmän.

Sammanfattning

Sveriges Fiskevattenägareförbund har i samband med produktionen av ett nytt och modernt utbildningsmaterial för fisketillsynsmän som avslutades 2016, och vilken Havs- och vattenmyndigheten var delaktig i, efterlyst en helhetsöversyn av aktuella föreskrifter. Vi välkomnar därför att det nu föreligger ett omarbetat förslag till föreskrifter om fisketillsynsmän. Förslaget till ny föreskrift föranleder sannolikt i sin tur ett visst behov av revidering av det nyligen utgivna utbildningsmaterialet för fisketillsynsmän.

Vi delar ambitionerna att moderniseringen av föreskriften ska svara upp mot rådande förhållanden och förenkla länsstyrelsens handläggning av fisketillsynsärenden. En grundläggande enhetlig handläggning är också eftersträvansvärt varför förslaget om allmänna råd är ett bra grepp.

Vi anser emellertid att den utökade utbildningsplanen för grundutbildning av fisketillsynsmän inte är anpassad till de förutsättningar som råder ute i olika delar av landet, i synnerhet i glest befolkad landsbygd. Upplägget i den presenterade utbildningsplanen riskerar att försvåra rekryteringen av fisketillsynsmän och genomförandet av grundutbildningar i fisketillsyn på många håll i landet. Vi befarar exempelvis stora svårigheter i att rekrytera ideella fisketillsynsmän som är beredda att avsätta flera dagar till utbildning och resor i samband med utbildningstillfället. Dessutom blir kostnaderna stora för uppdragsgivarna.

Vi anser att grundutbildningen måste vara flexibel och ha olika ambitionsnivå och innehåll utifrån uppdragets geografiska lokalisering, karaktär och omfattning. Vi förespråkar därför starkt behovet av två olika utbildningsnivåer där timplanen i den lägre nivån gör det möjligt att genomföra grundutbildningen under en utbildningsdag. Ett alternativ är att öppna för självstudier eller distansstudier av delar av utbildningsplanen och därmed göra det möjligt att korta ner det fysiska utbildningstillfället till en dag.

§ 2 Kvalifikationskrav

Bland erforderliga krav som föreslås kvalificera till ett förordnande som fisketillsynsman saknar vi ett förtydligande om huruvida det är ett underförstått krav att vederbörande måste inneha svenskt medborgarskap och erforderliga kunskaper i svenska språket. Sveriges Fiskevattenägareförbund har tidigare tillfrågat HaV om huruvida det är möjligt för någon som inte är svensk medborgare att bli förordnad till fisketillsynsman. HaV ansåg i sitt svar att det förelåg en lucka om detta i föreskrifterna och att frågan var lämplig att utreda och reglera i samband med den nu aktuella omarbetningen.

Vi noterar att det i 34 § Fiskelagen finns skrivningar om övervakning av fisket i Torneälvens fiskeområde där finsk personal vid gemensam bevakning i den svenska delen av fiskeområdet enbart har observatörsstatus. Detta indikerar att svenskt medborgarskap bör vara ett krav för att kunna förordnas som fisketillsynsman.

Sveriges Fiskevattenägareförbundet tillstyrker förslaget med tillägget att omständigheterna kring ett svenskt medborgarskap som kvalifikationskrav bör klargöras.

§ 3 ”Behovsbedömning”

De allmänna råden riktar in sig på behovet av fisketillsyn på allmänt vatten och enskilda frivatten samt sådan tillsyn på enskilda vatten som avser kontroll av efterlevnaden av gällande föreskrifter om fiskets vård. Av motiveringen framgår att länsstyrelsen i första hand ska lägga resurser på vatten där den enskilda rätten har upphävts.

Vi noterar att andemeningen vid bedömningen av behovet av fisketillsynsmän är densamma som i nuvarande föreskrift. Vi tycker emellertid att denna utgångspunkt för behovsbedömning är ålderdomlig och finner det märkligt om länsstyrelsens ”resurser” i form av ärendehandläggning inte i lika hög grad ska omfatta enskilda vatten. Behovet av fisketillsynsmän för övervakning av fiskets utövande och fiskevården i enskilda vatten är lika stort och viktigt som i allmänt vatten och enskilda frivatten.

Sveriges Fiskevattenägareförbundet anser att bedömningen istället bör rikta in sig på om behovet av fisketillsynsmän redan är täckt eller behöver förstärkas inom ett specifikt vattenområde oavsett om det handlar om allmänt eller enskilt vatten. Detta ställningstagande måste också rimligen göras innan vederbörande presumtiva fisketillsynsmän genomgår sin utbildning.

§ 5 Ansökans innehåll

Under punkt 2 i uppgiftslistan bör fiskevårdsområde ändras till *fiskevårdsområdesförening*. Fiskevårdsområde är det geografiska begreppet och fiskevårdsområdesföreningen är den organisation som förvaltar fiskevårdsområdet. Fiskevårdsområdesföreningen är med andra ord uppdragsgivaren.

Sveriges Fiskevattenägareförbundet tillstyrker förslaget med ovanstående korrigerande att det är fiskevårdsområdesföreningen som är uppdragsgivare.

§ 8 Återkallelse av förordnande

I de nya föreskrifterna tydliggörs kravet om att det ska finnas en uppdragsgivare för fisketillsynsmannen. Vi undrar hur förordnandet ska hanteras om uppdraget upphör av en eller annan anledning. Bör inte förordnandet i konsekvensens namn då återkallas? Detta bör på något sätt regleras under § 8.

Sveriges Fiskevattenägareförbund tillstyrker förslaget men anser ”upphört uppdrag” bör komplettera skälen för återkallelse av förordnandet.

§ 9 Tjänstekort

Det är efterlängtat och bra att nuvarande tjänstetecken ersätts av ett tjänstekort. Vi saknar emellertid vissa väsentliga uppgifter på det föreslagna tjänstekortet. Framförallt uppgifter om uppdragsgivaren och uppdragsområdet. Dessutom förstår vi inte motivet till att ta bort skyldigheten för fisketillsynsmannen att medföra förordnandet. Förordnandet ger fördjupad information om uppdraget vilket kan vara nödvändigt att påvisa i vissa sammanhang för att utöva en respektingivande fisketillsyn.

Sveriges Fiskevattenägareförbund tillstyrker förslaget om tjänstekort men anser att tjänstekortet ska kompletteras med uppgifter om uppdragsgivare och uppdragsområde samt att skyldigheten att medföra förordnandet kvarstår.

§ 10 Tjänstekort och tillsyn

Vi förstår inte vitsen med att ha olika krav på handhavandet av tjänstekortet vid operativ respektive övrig tillsyn. Det finns dessutom inte någon definition för de båda tillsynsslagen i föreskriften. Vi anser att tjänstekortet ska bäras väl synligt oavsett om fisketillsynen är operativ eller ”övrig”. Dessutom förstår vi som sagt inte motivet till att ta bort skyldigheten att medföra förordnandet. Förordnandet ger fördjupad information om uppdraget vilket kan vara nödvändigt att påvisa i vissa sammanhang för att utöva en respektfull fisketillsyn.

Sveriges Fiskevattenägareförbund avstyrker förslaget avseende olika krav på handhavandet av tjänstekortet vid olika slags fisketillsyn samt att skyldighet att medföra förordnandet tas bort.

§ 11 Tjänstekort – återkallelse m.m.

Sveriges Fiskevattenägareförbund tillstyrker förslaget men anser ”upphört uppdrag” bör komplettera skälen för återkallelse av tjänstekortet.

§ 12 Utbildning

Kravet på återkommande fortbildning är bra. Vi är i grunden varma förespråkare för utbildning men anser emellertid att grundutbildningen i den form som föreslås är allt för omfattande och lär bli svår att genomföra i glest befolkade regioner med stora avstånd till utbildningsplatsen. Vi ser exempelvis stora svårigheter i att rekrytera ideella fisketillsynsmän som är beredda att avsätta flera dagar till utbildning och resor i samband med utbildningstillfället. Dessutom blir kostnaderna stora för uppdragsgivarna.

Vi anser att grundutbildningen måste vara flexibel och ha olika ambitionsnivå och innehåll utifrån uppdragets geografiska lokalisering, karaktär och omfattning. En fisketillsynsman med länsstyrelsens uppdrag att utöva fisketillsyn på allmänt vatten och enskilt frivatten på exempelvis västkusten behöver andra och mer fördjupade kunskaper än en fisketillsynsman som har uppdrag åt en fiskevårdsområdesförening att bedriva fisketillsyn på enskilt vatten i Jämtland.

Vi understryker därför starkt behovet av två olika utbildningsnivåer där timplanen i den lägre nivån gör det möjligt att genomföra grundutbildningen under en utbildningsdag. Ett alternativ är att öppna för självstudier eller distansstudier av delar av utbildningsplanen och därmed göra det möjligt att korta ner det fysiska utbildningstillfället till en dag.

Sveriges Fiskevattenägareförbund tillstyrker förslaget beträffande fortbildning men anser att grundutbildningen måste vara mer flexibel och delas upp i två utbildningsnivåer utifrån uppdragsområdets geografiska lokalisering, karaktär och omfattning, om uppdraget gäller allmänt eller enskilt vatten eller frivatten.

§ 13 och 15 Utbildning – anordnare och intyg

Vi saknar ett förtydligande av innebörden i att länsstyrelsen ska godkänna de utbildningar som anordnas av någon annan än länsstyrelsen själv. Rutinerna för länsstyrelsens godkännande av utbildningar bör klargöras i allmänna råd.

Bilaga 1 – Utbildningsplan för grundutbildning fisketillsynsmän

Vi har följande synpunkter på förslaget till utbildningsplan för grundutbildningen. De lösningar vi presenterar syftar till att skapa en flexibel utbildningsplan som kan anpassas efter behov och omständigheter och därmed även fortsättningsvis kan möjliggöra kostnadseffektiv rekrytering av fisketillsynsmän i hela landet. Vi påpekar även viktiga ämnesområden som saknas i förslaget men som måste ingå i grundutbildningen

- Utbildningsplanen behöver delas upp i två utbildningsnivåer: en högre nivå för allmänt vatten och enskilt frivatten och en lägre nivå för enskilt vatten.
- Timplanen för den lägre utbildningsnivån måste medge möjlighet att genomföra grundutbildningen under en utbildningsdag. Detta kan lösas genom att ta fram två utbildningsplaner med olika antal lektionstimmar per utbildningsmoment alternativt genom att sätta ett intervall på antal lektionstimmar för respektive moment.
- En annan lösning är att ge möjlighet till självstudier eller distansstudier inom ramen för timplanen. En vanlig och väl fungerande modell är att ställa krav på förberedande självstudier in för kurstillfället.
- Under moment *fiskerilagstiftning* saknar vi viktiga kunskaper om allmänt och enskilt vatten samt om enskild fiskerätt, fiskevårdsområdet som förvaltningsform och fiskevårdsområdenas kontrollavgift. Det är avgörande kunskaper för fisketillsyn i de flesta delar av landet.
- Momentet *grundläggande fiskevård och fiskbiologi* tycker vi, i de fall där uppdragsgivaren är fiskevårdsområdesförening eller annan privat aktör, har högst relevans inom fortbildningskursen. Att informera om gällande fiskeregler och vilka syften de fyller för fiskevården samt de aktuella fiskeribiologiska förhållandena i berört vatten ser vi som

en naturlig och självklar skyldighet som åvilar uppdragsgivaren.
Fiskevårdsområdesföreningarna ger redan idag kontinuerligt sådan information till sina fisketillsynsmän.

Konsekvensutredning

I konsekvensanalysen konstateras att *fiskereglerna skiljer sig mellan olika slags vatten och detta påverkar inriktningen på tillsynen*. Ambitionen är också att en omarbetad föreskrift ska svara mot *rådande förhållanden*. Dessa konstateranden stödjer behovet av en flexibel och differentierad utbildningsplan.

Vi tycker att konsekvensutredningen är ofullständig och enbart tar fasta på vad förändringarna i föreskrifterna innebär för handläggande myndigheter, även när det gäller kostnader. Konsekvenserna i form av ökade kostnader för externa utbildningsanordnare, uppdragsgivare (Fvof m.fl.) och enskilda fisketillsynsmän behandlas överhuvudtaget inte. Detsamma gäller vilka konsekvenser kravet på en utökad utbildning kan få för möjligheten att rekrytera intresserade fisketillsynsmän, i synnerhet i glest befolkade regioner. Det är inte överallt i landet som det finns en kö av intresserade fisketillsynsmän.

Med vänlig hälsning

SVERIGES FISKEVATTENÄGAREFÖRBUND

Thomas Lennartsson
Förbundsdirektör
Sveriges fiskevattenägareförbund
Lilla Böslid , 305 96 Eldsberga
Tel. 0702-70 83 24
Epost. thomas.lennartsson@vattenagarna.se
www.vattenagarna.se